

8. Analiza economica

8.1. Analiza economica a utilizarii apei

8.1.1. Caracterizare generala

Obiectivul acestei sectiuni este de a evalua importanta apei pentru folosinta, precum si a dezvoltarii socio – economice a spatiului hidrografic.

Analiza importantei economice a utilizarii apei furnizeaza profilul economic al spatiului hidrografic din punct de vedere al indicatorilor demografici si macro-economici privind populatia si veniturile populatiei exprimate prin PIB/spatiu hidrografic/bazin hidrografic precum si evolutia in timp a acestora pentru a putea evidentia tendintele cerintei de apa. Totodata este furnizata si o caracterizare a folosintelor de apa, precum si a activitatilor specifice de gospodarire a apelor aferente spatiului hidrografic.

Spatiul Hidrografic al Directiei de Apa Banat este situat in doua Regiuni de Dezvoltare: Regiunea Vest (judetele Timis, Caras-Severin, Arad si Hunedoara, reprezentand 95,6% din suprafata totala a S.H. Banat) si Regiunea de Dezvoltare Sud-Vest (judetele Gorj si Mehedinti).

Regiunea Vest participa la formarea PIB-ului national cu o pondere de 10,38%, ceea ce o claseaza pe pozitia penultima in raport cu celelalte regiuni de dezvoltare ale Romaniei. Din punct de vedere al evolutiei demografice, in ultimii 3 ani se constata o usoara crestere a populatiei (0,3%), cauzata in principal de migratia populatiei din ultimii ani.

In Tabelul 8.1. se prezinta situatia demografica si situatia indicatorilor macroeconomici aferenti Spatiului Hidrografic Banat.

Indicatori socio economici generali

Tabel 8.1

Anul	Populatie in Spatiul Hidrografic Banat [mii locuitori]		PIB Regiuni de Dezvoltare [milioane lei]		PIB/locuitor corespunzator regiunii de dezvoltare (din statistica) [lei / loc]	
	Urban	Rural	V	S - V	V	S - V
2004	602,329	428,290	25301,1		13045,1	
2005	616,273	410,618	28880,5		14960,4	
2006	615,552	412,156	35788,9		18570,1	
2007	616,319	414,112	Datele nu sunt disponibile			

8.1.2. Activitati specifice de gospodarire a apelor

Directia Apelor Banat, unitate subordonata Administratiei Nationale „Apele Romane” este in conformitate cu [Legea 310/2004](#), Art. 81 (3) singurul furnizor al apei prelevate direct din sursele de apa de suprafata, naturale sau amenajate, indiferent de detinatorul cu orice titlu al amenajarii si din sursele subterane apartinand Spatiului Hidrografic Banat.

Principalele atributii ale D.A.Banat, in conformitate cu [Ordonanta de Urgenta 73/2005](#) sunt:

- gospodarirea durabila a resurselor de apa, aplicarea strategiei si a politicii nationale si urmarirea respectarii reglementarilor in domeniu, precum si a programului national de implementare a prevederilor legislatiei armonizate cu directivele Uniunii Europene;
- administrarea si exploatarea infrastructurii Sistemului National de Gospodarire a Apelor;
- gestionarea si valorificarea resurselor de apa de suprafata si subterane, cu potentialele lor naturale, si a fondului national de date din domeniu;
- gospodarirea unitara si durabila a resurselor de apa de suprafata si subterane si protectia acestora impotriva epuizarii si degradarii, precum si repartitia rationala si echilibrata a acestor resurse;
- administrarea, exploatarea, intretinerea, repararea si modernizarea infrastructurii nationale de gospodarire a apelor, aflata in administrarea sa;
- administrarea, exploatarea si intretinerea albiilor minore ale apelor, a cuvetelor lacurilor si baltilor, in starea lor naturala sau amenajata, a falezei si plajei marii, a zonelor umede si a celor protejate, aflate in patrimoniul;

- g) administrarea, exploatarea si intretinerea infrastructurii Sistemului National de veghe hidrologica si hidrogeologica;
- h) administrarea, exploatarea si intretinerea Sistemului National de Supraveghere a Calitatii Resurselor de Apa;
- i) realizarea sistemului informatic si de telecomunicatii in unitatile sistemului de gospodarire a apelor; elaborarea de produse software in domeniul gospodaririi apelor, hidrologiei si hidrogeologiei;
- j) alocarea dreptului de utilizare a resurselor de apa de suprafata si subterane, in toate formele sale de utilizare, cu potentialele lor naturale, cu exceptia resurselor acvatice vii, pe baza de abonamente, conform prevederilor Legii apelor nr. 107/1996, cu modificarile si completarile ulterioare, si a serviciilor comune pe baza de contracte economice incheiate cu utilizatorii de apa si cu alti beneficiari;
- k) apararea impotriva inundatiilor prin lucrarile de gospodarire a apelor aflate in administrarea sa si constituirea stocului de materiale si mijloace specifice de aparare impotriva inundatiilor, aferente acestora;
- l) intretinerea si exploatarea lucrarilor de gospodarire a apelor din domeniul public al statului, cu rol de aparare impotriva inundatiilor aflate in administrare;
- m) avizarea lucrarilor si activitatilor ce se executa pe ape sau au legatura cu apele, precum si eliberarea autorizatiilor de gospodarire a apelor;
- n) instruirea si perfectionarea personalului din domeniul gospodaririi apelor in centrele proprii de formare profesionala si/sau in colaborare cu alte institutii specializate;
- o) realizarea de anuare, sinteze, studii si cercetari de hidrologie, hidrogeologie, de gospodarire a apelor si de mediu, instructiuni si monografii, studii de impact, bilanturi de mediu;
- p) realizarea de tiparituri in domeniul apelor;
- q) elaborarea schemelor directoare de amenajare si management ale bazinelor hidrografice;
- r) efectuarea si/sau participarea la audituri si consultanta pentru terti in vederea functionarii in siguranta a lucrarilor si constructiilor hidrotehnice.

Activitatile specifice publice de gospodarire a resurselor de apa sunt:

- de asigurare a cerintelor de apa bruta in sursa;
- pentru cunoasterea resurselor de apa din punct de vedere cantitativ si calitativ, activitati de hidrologie operativa si prognoze hidrologice;
- de primire in apele de suprafata a substantelor poluante din apele uzate evacuate in limita reglementarilor legale;
- de aparare impotriva inundatiilor;
- de implementare a Directivei Cadru a Apei si a celorlalte Directive UE in domeniul apei, inclusiv de raportare a stadiului implementarii acestora.

8.1.3. Situatiia prelevarilor de apa in Spatiul Hidrografic Banat

In anul 2007 a fost prelevat si livrat catre utilizatori un volum de 127047 mii mc din care: 71,35% din sursele de suprafata, 28,62% din sursele subterane si 0,03% din Dunare (Fig.8.1). *Datele se regasesc in Anuarul de Gospodarire a Apelor 2007.*

Operatorii economici producatori de energie electrica prin hidrocentrale, indiferent de puterea instalata, au prelevat un volum de 619728,00 mii mc (cu exceptia Hidroelectrica).

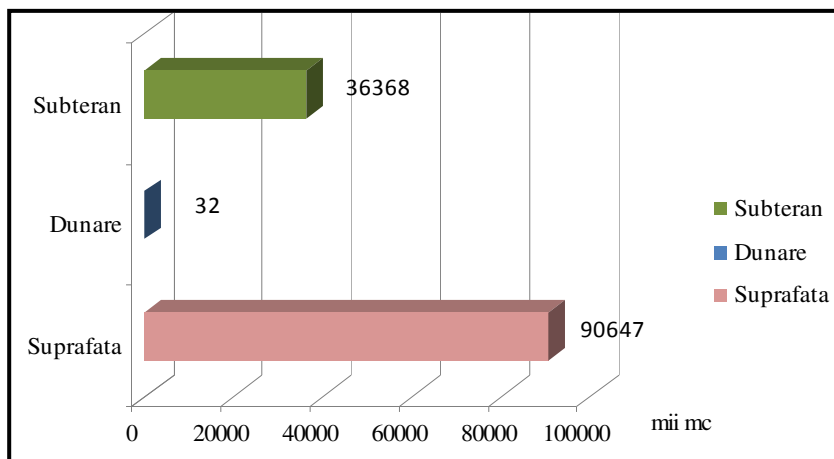

Figura 8.1 – Repartitia pe surse a volumelor prelevate si livrate utilizatorilor, cu exceptia Hidroelectrica

Repartitia volumelor de apa livrate pe tipuri de utilizatori se prezinta astfel:

- din **sursele de suprafata** (rauri, lacuri naturale si lacuri de acumulare amenajate) au fost livrati **90.647** mii mc de apa, dupa cum urmeaza:
 - **32.797** mii mc **populatiei**, prin unitatile de gospodarie comunală;
 - **35.969** mii mc **industriei** (cu exceptia agentilor producatori de energie electrica)
 - **21.881** mii mc pentru agricultura, din care:
 - 6.602 mii mc - irigatii;
 - 15.279 mii mc - acvacultura.
- (Fig.8.2.1).
- din sursele subterane a fost livrat un volum de apa de 36.368 mii mc, din care pentru:
 - **populatie** prin gospodarii comunale, un volum de **26.433** mii mc;
 - **industrie**, un volum de **7.957** mii mc;
 - **agricultura**, un volum de **1.978** mii mc, din care:
 - 8 mii mc - Irigatii;
 - 1.970 mii mc - unitati agro-zootehnice de tip industrial (Fig.8.3).

Referitor la volumele de apa prelevate in sistem propriu nu exista o evidenta clara a volumelor prelevate. S-a realizat astfel o estimare a acestora pornind de la ipoteza ca populatia neconectata la sistemele centralizate de alimentare cu apa utilizeaza sisteme proprii de alimentare, iar consumul specific este de 110 l/om/zi, in conformitate STAS 1343/1-91. Astfel volumul de

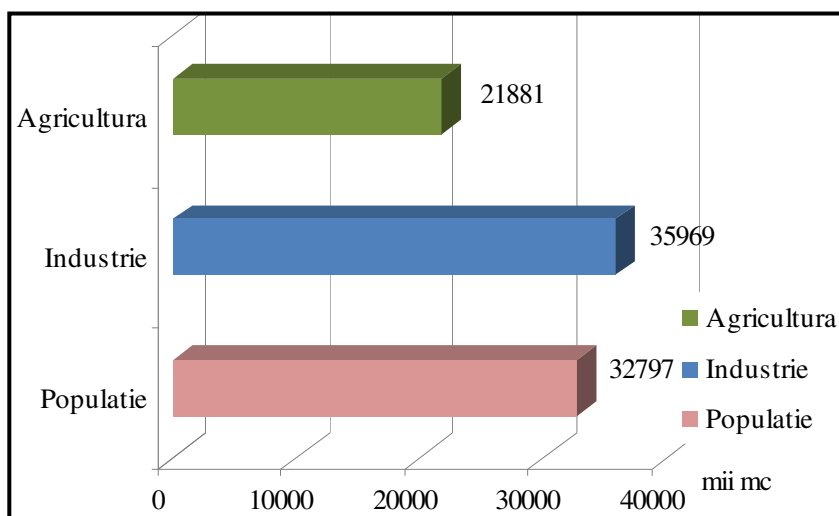

Figura 8.2.1 – Repartitia pe utilizatori a volumelor de apa livrate din surse de suprafata [mii mc]

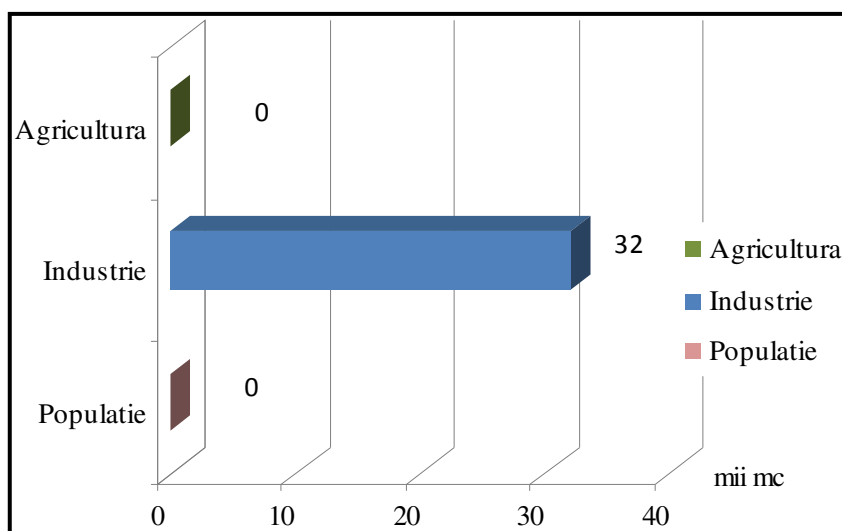

Figura 8.2.2 – Repartitia pe utilizatori a volumelor de apa livrate din Dunare [mii mc]

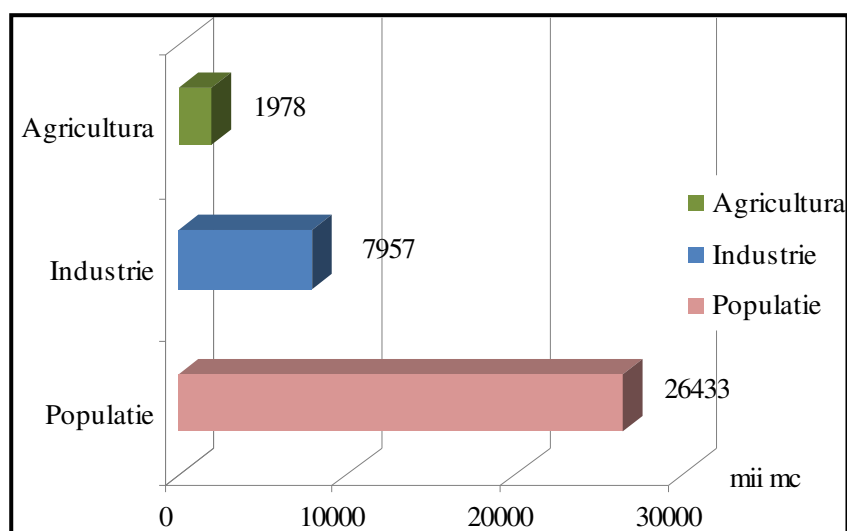

Figura 8.3 – Repartitia pe utilizatori a volumelor de apa livrate din surse subterane [mii mc]

apa prelevat in sistem propriu reprezinta circa 11.892 mii mc/an.

Referitor la volumele de apa restituite de la folosintele de apa, in anul 2007, la nivelul DA Banat au fost evacuati 108.018 mii mc apa, din care:

- 79.255 de catre populatie;
- 13.973 mii mc de catre sectorul industrial;
- 14.790 mii mc de catre sectorul agricol.

In figura 8.4 se prezinta „Repartitia pe utilizatori a volumelor de apa restituite de la folosintele de apa”:

Din totalul de 108.018 mii mc apa restituiti, 9.268 mii mc au fost epurati conform cerintelor Directivei privind calitatea efluentului evacuat, 19.294 mii mc nu necesita epurare, 6.426 mii mc necesita epurare dar nu se epureaza, iar un volum de 73.030 mii mc reprezinta ape epurate insuficient.

In figura 8.5 se prezinta „Situatia volumelor de apa restituite de la folosintele de apa”.

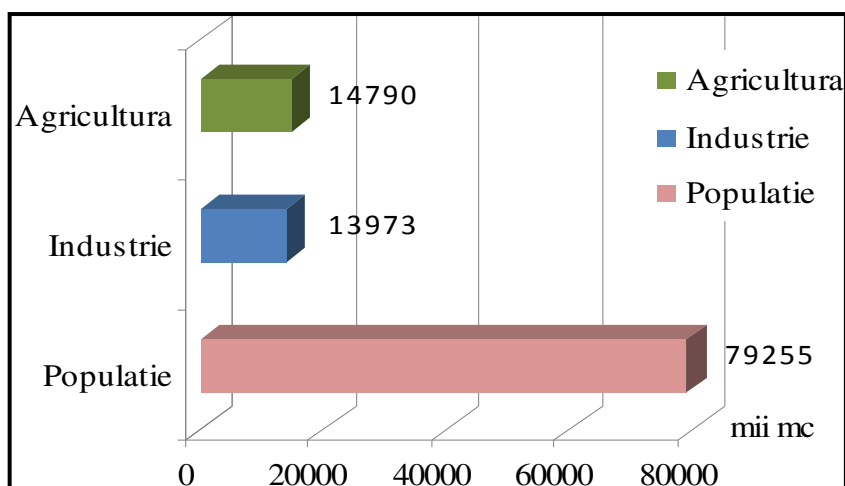

Figura 8.4 – Repartitia pe utilizatori a volumelor de apa restituite de la folosintele de apa [mii mc]

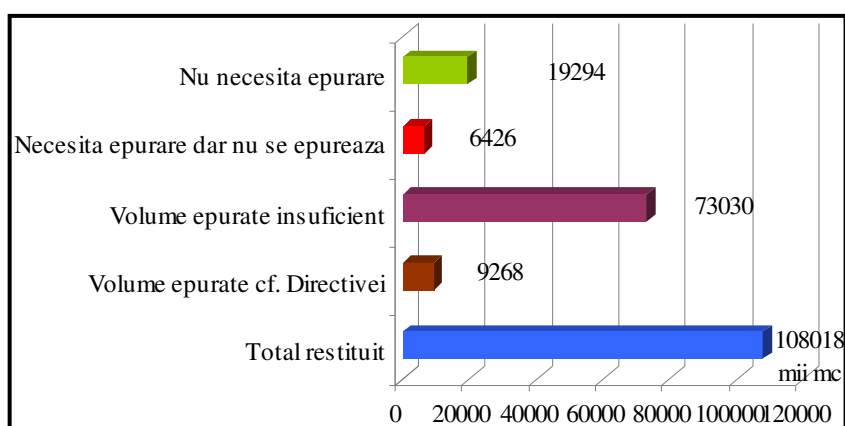

Figura 8.5 – Situatie volumelor de apa restituite de la folosintele de apa si epurate [mii mc]

8.1.4. Servicii comunitare de utilitati publice - alimentare cu apa, canalizare, epurare

In conformitate cu [Legea nr. 51/2006](#) din 8 martie 2006, serviciile comunitare de utilitati publice, denumite in continuare servicii de utilitati publice, sunt definite ca totalitatea activitatilor de utilitate si interes public general, desfasurate la nivelul comunelor, oraselor, municipiilor sau judetelor de catre operatorii specifici sub conducerea, coordonarea si responsabilitatea autoritatilor administratiei publice locale, in scopul satisfacerii cerintelor comunitatilor locale.

Infrastructura serviciilor publice de alimentare cu apa, canalizare, epurare din Spatiul Hidrografic Banat la nivelul anului 2008 este formata in principal din:

- 53 statii de tratare a apei in scop potabil (din care 2 nefunctionale);
- 2872,117 km retea de distributie a apei potabile
- 1234,372 km retea de canalizare
- 18 statii de epurare cu o capacitate de epurare corespunzatoare unui numar de 764503 locuitori echivalenti.

Serviciile asigurate la nivelul gospodariilor comunale/ primariilor:

- serviciul de tratare si clorinare a apei brute prelevate din surse de suprafata in scopul potabilizarii
- serviciul de tratare si clorinare a apei prelevate din subteran in scopul potabilizarii
- serviciul de distributie a apei potabile prin reseaua centralizata de alimentare cu apa
- serviciul de colectare a apelor uzate evacuate de gospodariile individuale si unitatile industriale in reseaua centralizata de canalizare
- serviciul de epurare a apelor uzate

În tabelul 8.2 se prezintă evaluarea preliminară a gradului de racordare al populației la rețeaua centralizată de alimentare cu apă, canalizare și epurare la nivelul anului 2006 și date statistice 2000-2002.

Gradul de racordare al populației la rețeaua de alimentare cu apă, canalizare și epurare

Tabel 8.2

Anul	Populație conectată la sisteme centralizate de alimentare cu apă			Populație conectată la canalizare			Populație conectată la stații de epurare		
	Total	Urban	Rural	Total	Urban	Rural	Total	Urban	Rural
	mii loc.	mii loc.	mii loc.	mii loc.	mii loc.	mii loc.	mii loc.	mii loc.	mii loc.
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
2000	630 58,4	498 77,8	132 30	385 35,6	379 59,2	5,63 1,3	352 32,6	350 54,7	1,76 0,4
2001	637 59,1	504 78,6	129 30,5	389 36,1	383 59,8	5,69 1,3	356 33,1	354 55,3	1,78 0,4
2002	643 61,4	509 84,2	134 30,3	392 37,5	387 64	5,75 1,3	360 34,3	358 59,2	1,8 0,4
2006	706 68,7	554 90,02	152 36,8	472 45,95	467 75,9	4,94 1,2	416 40,7	413 67,1	3 0,7

NOTA: scăderea procentului de racordare la canalizare în mediul rural, raportat la anul 2002, se datorează schimbării rangului administrativ pentru unele localități, respectiv trecerea acestora la rang de oras.

Raportat la nivelul anului 2002 (41.171 mii mc – Roof report), în anul 2007 se constată o creștere a volumelor totale de apă potabilă introdusă în rețea (50.938 mii mc) cu circa 24%, volum ce cuprinde apă potabilă pentru uz casnic, uz public cât și pentru alți consumatori.

Este de notat totuși începutul procesului de creștere a ratei de racordare a populației la rețeaua centralizată de alimentare cu apă de la 58,4 % în 2000 (date din Raportul 2004) la 68,7% în 2006, la rețeaua de canalizare de la 35,6 % în 2000 la 45,95 % în 2006, și la stațiile de epurare a apelor uzate de la 32,6 % în 2000 la 40,7 % în 2006, ca urmare a demarării lucrărilor de investiții în domeniul implementării Directivei Nr. 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman, respectiv a Directivei Nr. 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane.

Datele preliminare au la baza premisele estimării realizate la nivelul Administrației Naționale „Apele Române” în baza datelor statistice înregistrate la nivelul Institutului Național de Statistică în anul 2002 și a Documentului de Poziție al României privind accesul la Uniunea Europeană Cap.22 Mediu, precum și datele rezultate ca urmare a „Studiului pentru cunoașterea resurselor de apă în vederea fundamentării planurilor de amenajare”.

În perioada 15 ianuarie 2008 - 15 februarie 2009, în scopul reactualizării bazei de date privind gradul de racordare la rețeaua de alimentare cu apă și canalizare s-a desfășurat la nivelul Administrației Naționale „Apele Române” și Asociației Române a Apei o interviuare a tuturor operatorilor de servicii publice de alimentare cu apă, canalizare și epurare.

În conformitate cu raportarea privind „Stadiul implementării prevederilor Directivei Consiliului Nr. 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane” – noiembrie 2008, situația racordării populației echivalente la rețeaua de canalizare se prezintă astfel: din totalul de 1203743 locuitori echivalenți înregistrați la nivelul S.H. Banat în anul 2008 (din care 994831 locuitori

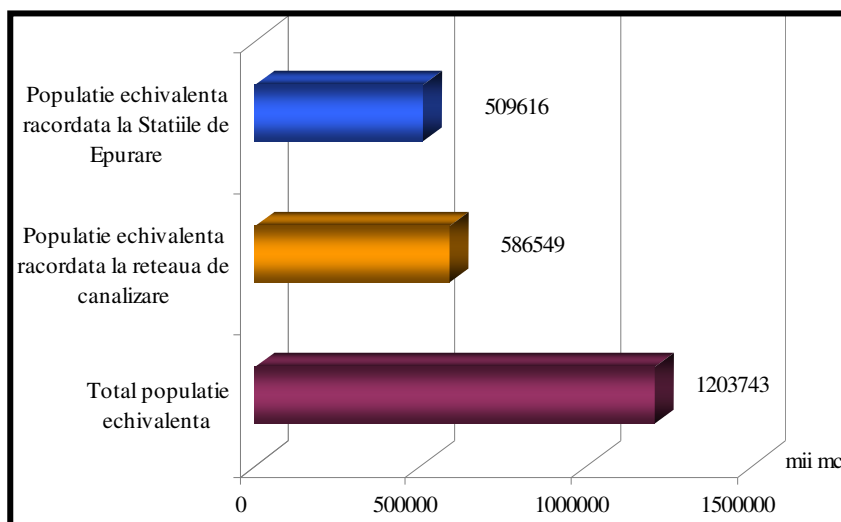

Figura 8.6 – Gradul de racordare al populației echivalente la rețelele de canalizare și la stațiile de epurare

echivalenti aferenti aglomerarilor > 2000 l.e.), la rețeaua de canalizare au fost racordati un numar de 586549 locuitori echivalenti iar la statiile de epurare un numar de 509616 locuitori echivalenti (Figura 8.6).

În conformitate cu situația inventariată în cadrul *Raportarii Directivei ape Uzate, Directiva Nr. 91/271/CEE* privind epurarea apelor uzate urbane, în tabelul 8.3 se prezintă caracteristicile stațiilor de epurare din Spațiul Hidrografic Banat la nivelul anului 2008:

Caracteristicile stațiilor de epurare

Tabel 8.3

Anul	Statii de epurare a apelor uzate		Statii de epurare cu treapta mecanica		Statii de epurare cu treapta mecanica+biologica		Statii de epurare avansate/statii moderne cu treapta terciara	
	Nr. total	Capacitate totala	Nr. total	Capacitate totala	Nr. total	Capacitate totala	Nr. total	Capacitate totala
	nr.	1000 l.e.	nr.	1000 l.e.	nr.	1000 l.e.	nr.	1000 l.e.
2008	18	765	12	733	6	32	0	0

8.2. Tendințe în evoluția cerințelor de apă

Estimarea cerinței de apă se regăsește în „*Studiul privind scenariile de evoluție a cerințelor de apă ale folosințelor în vederea fundamentării acțiunilor și măsurilor necesare atingerii obiectivelor gestionării durabile a resurselor de apă ale bazinelor hidrografice*” elaborat în anul 2008 la nivelul Institutului Național de Hidrologie și Gospodărirea Apelor, având drept beneficiar Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile.

Obiectivele acestui studiu sunt:

- stabilirea pe fiecare bazin/ spațiu hidrografic a scenariilor privind evoluția viitoare a cerințelor de apă ale folosințelor în perioada de prognoza 2010-2020;
- compararea disponibilului de apă la surse cu cerințele folosințelor de apă, în scopul determinării deficitelor sau excedențelor de apă.

Studiul a fost structurat pe două paliere:

- la nivelul țării;
- la nivel de bazin/ spațiu hidrografic.

La nivelul țării studiul este organizat în 4 volume numerotate I, II, III și IV, astfel:

- Volumul I Identificarea tendințelor în evoluția cerințelor de apă ale folosințelor;
- Volumul II Prevederi privind dezvoltarea folosințelor și a cerințelor de apă cuprinse în Planurile Naționale de Dezvoltare a României, cadrul strategic național de referință și alte strategii, programe și planuri;
- Volumul III Prevederi ale Planurilor de Dezvoltare Regională în domeniul gestionării resurselor de apă sau în activități legate de apă;
- Volumul IV Prognoza cerințelor de apă ale folosințelor. Bilanțul apei.

La nivelul Spațiului Hidrografic Banat studiul este organizat într-un singur volum și este denumit „Volumul 2 - Prognoza cerințelor de apă ale folosințelor. Bilanțul apei”, în vederea asigurării continuității cu volumele 1 (1A – Memoriu și 1B – Anexe, elaborate în anul 2007 și intitulate „Situația actuală a gestionării pe folosințe a resurselor de apă”)¹.

8.3. Mecanismul economico financiar în domeniul utilizării apei. Evaluarea recuperării costurilor pentru serviciile de apă

8.3.1. Mecanismul economico financiar în domeniul gospodării apei. Evaluarea recuperării costurilor pentru activitățile specifice de gospodărire a apelor

Mecanismul economic specific în domeniul gospodării cantitative și calitative a resurselor de apă include sistemul de contribuții, plăți, bonificatii și penalități, ca parte a modului de finanțare pe principii economice a Administrației Naționale „Apele Române” (și implicit ale tuturor Direcțiilor

¹ Nota: rezumatul studiului (Evaluarea Cerinței de Apă Rezumat Studiu.pdf) se regăsește în anexa 8.1 Evaluarea cerinței de apă. Tendințe.

de Ape) in scopul functionarii in siguranta a Sistemului National de Gospodarire a Apelor in conformitate cu art. 108 din Constitutia Romaniei, republicata, al art.4 alin (5) din Ordonanta de Urgenta a Guvernului nr. 107/2002 privind infiintarea Administratiei Nationale „Apele Romane” aprobata cu modificari prin Legea nr. 404/2003, cu modificarile si completarile ulterioare si al Art. 81, alin 1 din Legea Apelor 107/1996 cu modificarile si completarile ulterioare.

Sistemul de plati se bazeaza pe regula beneficiarul, respectiv poluatorul plateste in functie de activitatile prestate si de cele privind folosirea rationala a resurselor de apa. In functie de modul de folosire a resurselor de apa, se pot acorda bonificatii utilizatorilor care demonstreaza grija pentru folosirea si protectia calitatii apei sau penalitati pentru utilizatorii la care se constata abateri de la prevederile contractuale.

In conformitate cu Legea 310/2004, Administratia Nationala „Apele Romane” este singura in drept sa aplice sistemul de plati pentru activitatile specifice de gospodarire a apelor tuturor utilizatorilor, indiferent de detinatorul cu orice titlu al amenajarii precum si din sursele subterane, cu exceptia apelor geotermale.

Activitatile specifice de gospodarire a apelor sunt dupa cum urmeaza:

- de asigurare a cerintelor de apa bruta in sursa;
- pentru cunoasterea resurselor de apa din punct de vedere cantitativ si calitativ, activitati de hidrologie operativa si prognoze hidrologice;
- de primire in apele de suprafata a substantelor poluante din apele uzate evacuate in limita reglementarilor legale;
- de aparare impotriva inundatiilor;
- de implementarea Directivei Cadru a Apei si a celorlalte Directive UE in domeniul apei, inclusiv de raportare a stadiului implementarii acestora.

Delimitarea activitatilor specifice de gospodarire a apelor a fost realizata in baza HG 1176/2005 privind aprobarea statutului de organizare si functionare a Administratiei Nationale Apele Romane. Totodata delimitarea activitatilor specifice de gospodarire a apelor tine cont de prevederile Art.2, pct 38 din Directiva Cadru Apa.

Structura in plan cantitativ si calitativ a tipului de contributii

Tabel 8.4

Cantitate	Calitate	Altele
Contributii pentru utilizarea resurselor de apa	Contributii pentru primirea apelor uzate in resursele de apa	Tarife pentru activitatile de emisie a actelor de reglementare
Contributii pentru potentialul asigurat in scop hidroenergetic prin barajele din administrarea ANAR	Penalitati pentru depasirea concentratiilor maxime admise ale poluantilor din apele uzate evacuate	Tarife pentru activitati conexe legate de valorificarea patrimoniului
Contributii pentru exploatarea nisipurilor si pietrisurilor din albiile, malurile cursurilor de apa, cuvetele lacurilor de acumulare		Tarife pentru alte activitati conexe necesare desfasurarii activitatii de baza (caiete sarcini licitatii, etc.)
Tarife pentru activitatile de captare, pompare si transport		
Tarife pentru valorificarea potentialului apelor cu asigurarea conditiilor pt. practicarea acvaculturii, pescuitului sportiv si agrementului		
Penalitati pentru abateri de la normele de utilizare exploatare a resursei		

Veniturile proprii se asigura prin aplicarea mecanismului economic specific domeniului gospodarii cantitative si calitative a resurselor de apa, care include sistemul de **contributii, plati, bonificatii si penalitati** si care functioneaza conform urmatoarelor principii: **poluatorul plateste si utilizatorul plateste**, in functie de activitatile prestate si de cele privind folosirea rationala a resurselor de apa.

Mecanismul economic specific domeniului gospodarii cantitative si calitative a resurselor de apa are deci la baza principiul recuperarii costurilor financiare privind gospodarirea apei,

gestionarea durabila a resurselor de apa, re folosirii si economisirii resursei de apa prin aplicarea de stimuli economici, inclusiv pentru cei ce manifesta o preocupare constanta in protejarea calitatii si cantitatii apei; aplicarea de penalitati celor care rispec sau polueaza resursele de apa.

In conformitate cu prevederile Ordonantei nr.36/2001, cu privire la regimul preturilor si tarifelor pentru produsele si serviciile care constituie monopol natural, preturile si tarifele se stabilesc pentru produsele si activitatile specifice de gospodarie a apelor, deci si pentru apa bruta, de catre Administratia Nationala „Apele Romane” cu avizarea Serviciului de Reglementare Preturi din cadrul Ministerului Finantelor Publice intrand in vigoare prin Hotarare de Guvern.

HG 803/31.07.2008 stabileste cuantumul contributiilor specifice de gospodarie a apelor, de gospodarie a resurselor de apa, a tarifelor si penalitatilor.

HG 522/22.06.2009 reactualizeaza cuantumul contributiilor specifice de gospodarie a resurselor de apa, a tarifelor si a penalitatilor, prin majorarea acestuia cu indicele de inflatie aferent perioadei 1 ianuarie 2008-1 martie 2009, stabilit si comunicat de Institutul National de Statistica.

Tipurile de contributii percepute de Directia Apelor Banat, grupate in planul gospodarii cantitative si calitative a resurselor de apa sunt prezentate in tabelul 8.4.

Contributiile pentru activitatea de utilizare a resurselor de apa (lei/mii mc apa bruta utilizata), sunt diferite pe categorii de surse (suprafata, subteran, Dunare), ca urmare a conditiilor diferite de asigurare a apei, si pe utilizatori (gospodarii comunale, industrie, energetic, agricultura, unitati cult) si se

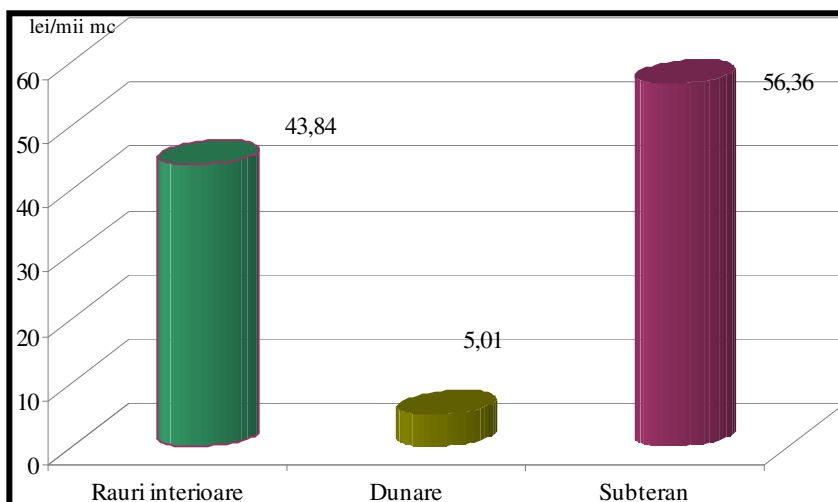

Figura 8.7 – Cuantumul contributiilor pe surse pentru gospodarie comunală

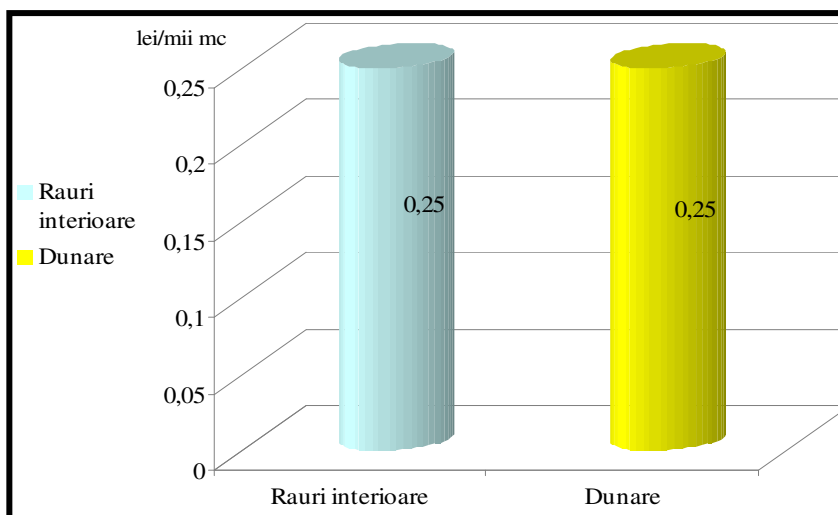

Figura 8.8 – Cuantumul contributiilor pe surse de suprafata a operatorilor producatori de energie electrica

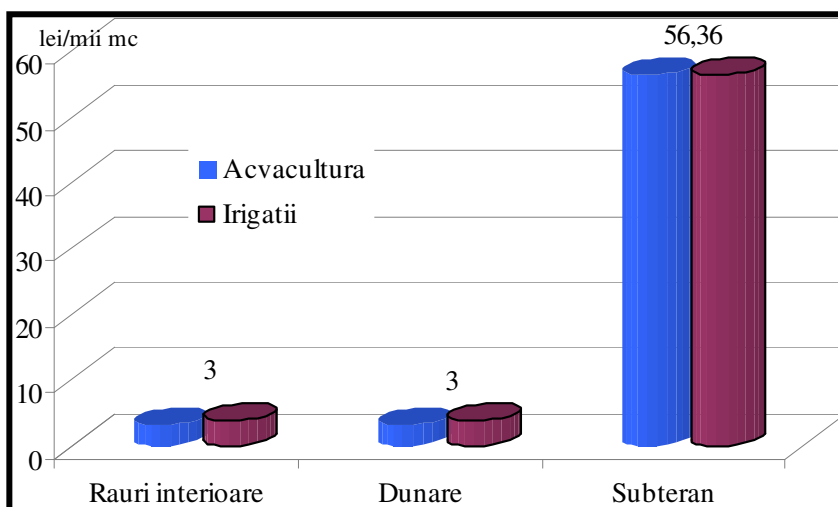

Figura 8.8.1 – Cuantumul contributiilor pe surse pentru utilizatorul agricultura (acvacultura si irigatii)

regasesc in HG 803/31.07.2008.

In figura 8.7 se prezinta cuantumul contributiilor pentru utilizarea resursei de apa din raurile interioare Dunare, subteran pentru utilizatorul: gospodarie comunală.

In figura 8.8 se prezinta cuantumul contributiilor pentru utilizarea resursei de apa din raurile interioare, Dunare, pentru utilizatorul: operator economic producator de energie electrica prin hidrocentrale indiferent de puterea instalata in regim de uzinare in SH Banat.

In figura 8.8.1 se prezinta cuantumul contributiilor pentru utilizarea resursei de apa din raurile interioare, Dunare, subteran pentru utilizatorul: irigatii si acvacultura.

In ceea ce priveste contributiile pentru activitatea de primire a apelor uzate in resursele de apa (lei/mii kg substanta poluanta evacuata), acestea se diferentiaza pe tipul de substanta poluatoare, ca urmare a efectului diferit al acestora asupra resurselor de apa.

Cerinta de unicitate a nivelului contributiilor in plan national este datorata echiparii economice diferite la nivelul bazinelor/spatiilor hidrografice , precum si conditiei de a nu influenta semnificativ costurile de productie a apei potabile, de productie a energiei, precum si din *faptul asigurarii redistribuirii si impartirii riscurilor*, realizand astfel o echitate relativ stabila in ceea ce priveste gradul de inzestrare a diferitelor spatii hidrografice, bazine hidrografice.

Directia Apelor Banat, unitate subordonata Adminsitratiei Nationale „Apele Romane” in calitate de unic operator in domeniul activitatilor specifice de gospodarie a apelor, se confrunta cu valori semnificative ale debitelor aferente serviciilor facturate. Astfel, numai in anul 2007 (Fig.8.9):

- pentru serviciile facturate operatorilor economici (inclusiv servicii de gospodarie comunală), institutii publice, unitati de cult, agrozootehnice de tip industrial din surse de suprafata: 13,5% si pentru operatorii de gospodarie comunală din subteran debitele sunt de circa 10,9%; per total, pentru serviciile facturate operatorilor economici atat din surse de suprafata cat si din subteran, debitele ramase neincasate sunt de 12,62%.

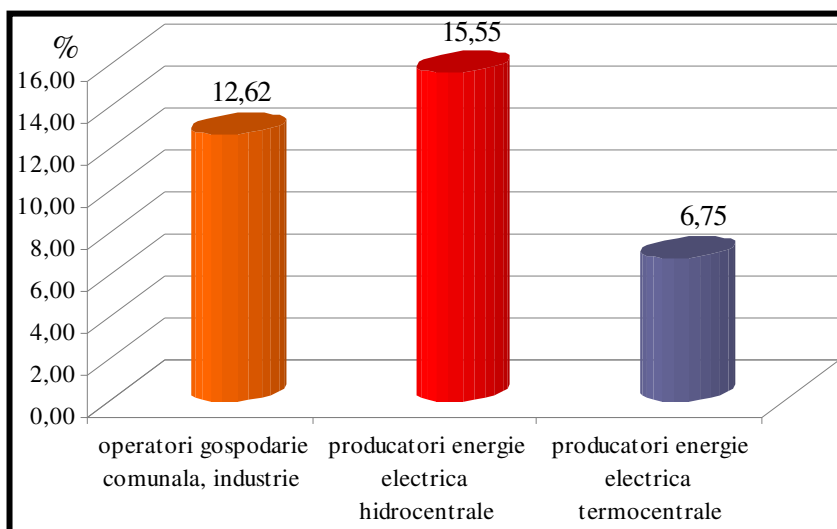

Figura 8.9 – Debite inregistrate de DA Banat pentru serviciile facturate in anul 2007

- operatorii producatori de energie electrica prin hidrocentrale, indiferent de puterea instalata in regim de uzinare, prezinta un debit de circa 15,6%;
- operatorii producatori de energie electrica prin termocentrale prezinta un debit de circa 6,75%.

Cheltuielile legate de activitatea de gospodarie a apelor au caracter constant, indiferent de volumul de apa prelevat, iar reducerea acestuia influenteaza negativ veniturile unitatilor de gospodarie a apelor si implicit realizarea lucrarilor necesare mentinerii in siguranta a Sistemului National de Gospodarie a Apelor.

Astfel, in fig. 8.10 este prezentata structura principalelor cheltuieli necesare efectuării lucrarilor specifice de gospodariea apelor precum si managementului calitativ al resurselor de apa, in anul 2007.

Astfel, cheltuielile destinate activitatii de baza au o pondere de cca. 55% in totalul cheltuielilor efectuate pentru realizarea lucrarilor specifice de gospodariea apelor.

De asemenea, cheltuielile de exploatare, intretinere si reparatii utilaje si mijloace de transport detin o pondere mare in detrimentul cheltuielilor destinate activitatii de baza.

Cheltuielile aferente lucrarilor specifice de gospodarire a apelor nu au fost acoperite din veniturile obtinute din activitatile specifice de asigurare a apei brute datorita subdimensionarii cuantumului contributiilor si a reducerii volumului de apa prelevat datorat restrangerii activitatilor economice.

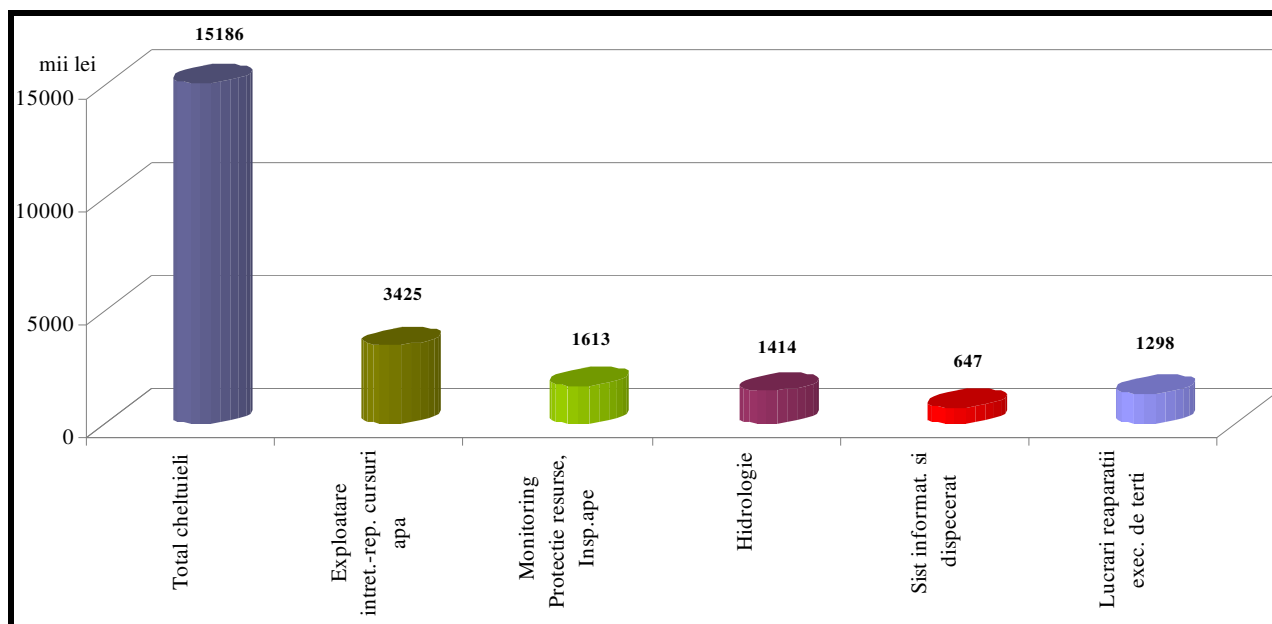

Figura 8.10 – Structura principalelor cheltuieli

Rezultatul patrimonial al Directiei de Apa Banat la nivelul anului 2007 se prezinta sub forma unui **deficit financiar de 8806 mii lei** iar rata de recuperare a costurilor financiare la nivelul DA Banat este de 59%.

Contributiile specifice de gospodarire a apelor sunt stabilite pentru toti utilizatorii resursei de apa respectiv de gospodarie comunală, industrie, agricultura, si sunt aferente activitatile specifice de gospodarire a apelor prestate de operatorul unic in domeniul gospodarii apelor - Administratia Nationala „Apele Romane” in scopul asigurarii accesului acestora la sursa si al mentinerii in siguranta a Sistemului National de Gospodarire a Apelor. Aceasta contributie are la baza cantitatea si calitatea sursei de care beneficiaza utilizatorul respectiv si nu tine cont de puterea finaciara a unui sau altui utilizator astfel ca in cazul stabilirii cuantumului contributiilor pentru activitatile specifice de gospodarire a apelor nu se poate vorbi de o subventie incrucisata.

8.3.2. Mecanismul economico-financiar in domeniul serviciilor publice de apa. Evaluarea recuperarii costurilor pentru serviciile publice de gospodarire a apelor

In conformitate cu [Legea 241 din 22 iunie 2006](#), Serviciul public de alimentare cu apa si de canalizare al localitatilor, denumit in continuare serviciul de alimentare cu apa si de canalizare, se afla sub conducerea, coordonarea si responsabilitatea autoritatii administratiei publice locale, care are drept scop asigurarea alimentarii cu apa, canalizarea si epurarea apelor uzate pentru toti utilizatorii de pe teritoriul localitatilor.

In cazul gestiunii delegate pentru functionarea serviciului, autoritatile administratiei publice locale transfera unuia sau mai multor operatori toate sarcinile si responsabilitatile privind furnizarea/prestarea serviciilor de utilitati publice, cat si administrarea si exploatarea sistemelor de alimentare cu apa si de canalizare aferente acestuia, pe baza unui contract denumit in continuare contract de delegare a gestiunii.

In conformitate cu Art. 20 al Legii 241 din 22 iunie 2006, operatorii care desfasoara activitatea de furnizare/prestare a serviciului de alimentare cu apa si de canalizare in regim de gestiune delegata sunt cei stabiliti prin Legea nr. 51/2006.

Operatorii de servicii de alimenatre cu apa, canalizare si epurare isi desfasoara activitatea de furnizare/prestare a serviciului de alimentare cu apa si de canalizare prin exploatarea si

administrarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestuia, pe baza contractului de delegare a gestiunii si a licentei eliberate de A.N.R.S.C.

Contractul de delegare a gestiunii se aproba prin hotararea de atribuire, adoptata de consiliile locale, consiliile judetene, Consiliul General al Municipiului Bucuresti sau de asociatia de dezvoltare comunitara, dupa caz. In conditiile legii, contractul de delegare a gestiunii poate fi materializat printr-un:

- a) contract de concesiune;
- b) contract de parteneriat public-privat.

In conformitate cu Art.34 al Legii 241 din 22 iunie 2006, **preturile si tarifele** pentru plata serviciului de alimentare cu apa si de canalizare se fundamenteaza, se stabilesc, se ajusteaza, se modifica, se avizeaza si se aproba in conditiile Legii nr. 51/2006.

Fundamentarea **preturilor si tarifelor serviciilor de alimentare cu apa si de canalizare-epurare** se face de catre operator, astfel incat structura si nivelul acestora:

- a) sa acopere costul justificat economic al furnizarii/prestarii serviciului;
- b) sa asigure functionarea eficienta si in siguranta a serviciului, protectia si conservarea mediului, precum si sanatatea populatiei;
- c) sa descurajeze consumul excesiv si sa incurajeze investitiile de capital;
- d) sa garanteze respectarea autonomiei financiare a operatorului;
- e) sa garanteze continuitatea serviciului.

Preturile si tarifele pentru plata serviciilor de apa si de canalizare se fundamenteaza pe baza costurilor de productie si exploatare, a costurilor de intretinere si reparatii, a amortismentelor aferente capitalului imobilizat in active corporale si necorporale si includ cote pentru plata dobanzilor si restituirea creditelor, pentru crearea surselor de dezvoltare si modernizare a sistemelor tehnico-edilitare, precum si profitul operatorului, in conditiile legii, cu respectarea urmatoarelor conditii:

- structura si nivelul tarifelor sa fie stabilite astfel incat sa reflecte costul efectiv al furnizarii/prestarii serviciilor de apa si de canalizare, sa descurajeze consumul excesiv, sa incurajeze functionarea eficienta a acestora si protectia mediului, sa incurajeze investitiile de capital si sa fie corelate cu gradul de suportabilitate de catre utilizatori;
- sa fie asigurata si respectata autonomia financiara a operatorului;
- operatorul sa aiba dreptul de a propune tarife binome care au: o componenta fixa, proportionala cu cheltuielile necesare pentru mentinerea in exploatare si functionarea in conditii de siguranta si eficienta a sistemului de alimentare cu apa, respectiv de canalizare, si una variabila, in functie de consumul de apa, respectiv de cantitatea de ape uzate, inregistrate la utilizatori;
- operatorul sa aiba dreptul de a indexa periodic tarifele in functie de rata inflatiei, in baza unor formule de indexare avizate de autoritatea de reglementare si aprobate de autoritatile administratiei publice locale responsabile;
- aprobarea tarifelor sa se faca de catre consiliile locale, consiliile judetene sau, dupa caz, de Consiliul General al Municipiului Bucuresti, in conformitate cu dispozitiile legale, in baza avizului autoritatii de reglementare.

In 2007 Administratia Nationala „Apele Romane” impreuna cu Asociatia Romana a Apei a initiat o interviuare a operatorilor de servicii publice de alimentare cu apa si canalizare, operatori regionali si in curs de regionalizare a caror aplicatie a fost aprobata sau este in curs de aprobare la AUTORITATEA DE MANAGEMENT din cadrul Programului Operational Sectorial de Mediu, Ministerul Mediului si Dezvoltarii Durabile in urma acestei interviuari a rezultat un nivel al tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apa si canalizare, dupa cum urmeaza (Tabel 8.5):

Finantarea activitatii curente a serviciilor publice de alimentare cu apa si canalizare se face prin incasarea contravalorii acestora de la consumatori, la preturile si tarifele aprobate de catre autoritatile locale.

Prin urmare, **activitatea de exploatare nu se subventioneaza** si nu se practica sisteme de protectie sociala directa la serviciile publice de alimentare cu apa si canalizare, procentul de

recuperare a costurilor financiare la nivelul serviciilor facturate este mai mare de 100%, diferenta constand in nivelul cotei de dezvoltare si a cotei de profit stabilit in conformitate cu legislatia in vigoare.

Tarifele serviciilor publice

Tabel 8.5

Nr.Crt	Denumire operator servicii publice	Tarif apa potabila consumatori casnici An 2007 (lei/mc)	Tarif apa potabila consumatori industriali An 2007 (lei/mc)	Tarif canalizare consumatori casnici An 2007 (lei/mc)	Tarif canalizare consumatori industriali An 2007 (lei/mc)	Observatii (*)
1	S.C. AQUACARAS S.A. - Exploatarea Resita	1,5	1,5	0,36	0,36	Tarif mediu pe an
2	S.C. AQUACARAS S.A. Exploatarea Caransebes	1,16	1,16	0,42	0,42	Tarif mediu pe an
3	S.C. AQUACARAS S.A. - Exploatarea B. Herculane	1,03	1,03	0,35	0,35	Tarif mediu pe an
4	S.C. AQUACARAS S.A. - Exploatarea Anina	1,99	1,99	0,38	0,38	Tarif mediu pe an
5	S.C. AQUACARAS S.A. Exploatarea Oravita	2,02	2,02	0,38	0,38	Tarif mediu pe an
6	S.C. AQUACARAS S.A. Exploatarea Otelu Rosu	1,02	1,02	0,47	0,47	Tarif mediu pe an
7	S.C. AQUACARAS S.A. Exploatarea Bocsa	2,15	2,15	0,5	0,5	Tarif mediu pe an
8	S.C. AQUACARAS S.A. Expl. Moldova Noua	1,5	1,5	0,36	0,36	Tarif mediu pe an
9	SC AQUATIM S.A. Exploatarea Timisoara	1,32	0,47	0,83	0,83	
10	SC AQUATIM S.A. Exploatarea Jimbolia	1,74	1,74	1,52	1,52	
11	SC AQUATIM S.A. Exploatarea Deta	1,81	1,81	1,08	1,08	

* - Tariful aferent serviciilor de epurare este inclus in tariful de canalizare, nu contin TVA